

Seat No. : _____

MD-213

May-2025

M.A., Sem.-II

410 : Gujarati

(EA : નારીચેતના અને સાહિત્ય)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. નારીવાદી સાહિત્યની વ્યાખ્યા આપી, તેના ઘટક તત્વો વિશે વિગતે પરિચય કરાવો. 14

અથવા

1. નારીવાદી સાહિત્યનું સ્વરૂપ સમજાવી, તેનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ વિશે નોંધ તૈયાર કરો. 14

2. 'મહાદેવી વર્માના સાહિત્યસર્જનમાં નારીવાદી ચિંતનનો અવાજ દેખાય છે.' – આ વિધાનની મહાદેવી વર્માના સાહિત્યસર્જનના આધારે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

2. તારાબાઈ શિંદેકૃત 'સ્ત્રી-પુરુષ તુલના' નિબંધમાં નારી ચિંતનનું આલેખન કરો. 14

3. 'સ્વેચ્છા' નવલકથામાં આવતા સ્ત્રી પાત્રો વિશે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

3. 'સ્વેચ્છા' (વોલ્ગા)નું નવલકથાના લક્ષણોના આધારે મૂલ્યાંકન કરો. 14

4. 'બત્રીસ પૂતળીની વેદના' નવલકથાના આધારે ઈલા આરબ મહેતાની નવલકથાકાર તરીકે વિશેષતાઓ જણાવો. 14

અથવા

4. 'બત્રીસ પૂતળીની વેદના' નવલકથાની પાત્ર નિરૂપણ કલા વિશે ચર્ચા કરો. 14

5. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના માઝ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો :

14

- (1) 'Female Foot Prints' કૃતિના લેખિકાનું નામ જણાવો.
 - (a) મીનલ દવે
 - (b) રંજના હરિશ
 - (c) વર્જિનિયા વુલ્ફ
 - (d) ધીરુબહેન પટેલ
- (2) “નારીચેતના એટલે નારીની આત્માનુભૂતિ અને અસ્મિતાનો ખ્યાલ.” આ વ્યાખ્યા નારીચેતના વિશે કોણે આપી હતી ?
- (3) નીચેનામાંથી મહાદેવી વર્માની જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત કૃતિ કઈ છે ?
 - (a) યામા
 - (b) નિહાર
 - (c) સમપર્ણા
 - (d) દ્વીપ શિખા
- (4) ‘સ્વેચ્છા’ કૃતિનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કોણે કર્યો છે ?
- (5) ‘બત્રીસ પૂતળીની વેદના’ માં કુલ કેટલા પ્રકરણો છે ?
 - (a) 15
 - (b) 18
 - (c) 17
 - (d) 14
- (6) ‘બત્રીસ પૂતળીની વેદના’ હસાવાર કયા સામાયિકમાં પ્રગટ થઈ હતી ?
- (7) ‘સ્વેચ્છા’ (વોલ્ગા) નવલકથાની લેખિકાનું મૂળ નામ જણાવો.
- (8) નીચેનામાંથી બંધબેસતું યુગ્મ કયું છે ?
 - (a) કુન્દનિકા કાપડીઆ – અખેપાતર
 - (b) વર્ષા અડાલજા – ખરી પડેલો ટહુકો
 - (c) બિન્દુ ભટ્ટ – વડવાનલ
 - (d) સરોજ પાઠક – દિવ્યચક્ષુ
- (9) ‘કાદંબરીની મા’ લઘુનવલકથાની લેખિકાનું નામ જણાવો.
- (10) ‘મોટાના પેટમાં જે વાત હોય છે, એ જ નાના છોકરાંને મોઢે આવે છે.’ આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?
 - (a) અરુણા
 - (b) સીતમ્મા
 - (c) કનકમ્મા
 - (d) સુશીલા
- (11) તારાબાઈ શિંદેની ‘સ્ત્રી-પુરુષ તુલના’ કૃતિ મૂળ કઈ ભાષામાં લખાયેલી છે ?
- (12) “સ્ત્રીઓ ઘરકૂકડી નથી એમને એવી રાખવામાં તમારું હિત છે, એમ તમને નથી લાગતું ?” – આ વાક્ય કોણ બોલે છે ?
 - (a) વિભાવરી
 - (b) છાયા
 - (c) રેખા
 - (d) અનુરાધા

Seat No. : _____

MD-213

May-2025

M.A., Sem.-II

410 : Gujarati

(EB : દલિત ચેતના અને સાહિત્ય)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. ગુજરાતી દલિત સાહિત્યના ઉદ્ભવ માટેના પ્રેરક પરિબલો જણાવો. 14
અથવા
1. 'દલિત સાહિત્ય' એટલે શું તે સમજાવી, દલિત સાહિત્યના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14
2. ગુજરાતી દલિત નવલકથાની ગતિવિધિ સદષ્ટાંત આલેખો. 14
અથવા
2. ગુજરાતી દલિત ટૂંકીવાર્તાની વિકાસરેખા સદષ્ટાંત આલેખો. 14
3. દલિત સાહિત્યના લક્ષણોને આધારે ઓમપ્રકાશ વાલ્મિકીની 'એંઠુ' આત્મકથાની વિશેષતા-મર્યાદાઓ જણાવો. 14
અથવા
3. નોંધ લખો : (બંને) 14
(1) 'એંઠુ' આત્મકથામાં નિરૂપિત પાત્રો
(2) 'એંઠુ' આત્મકથાને આધારે ઓમપ્રકાશ વાલ્મિકીની સર્જનયાત્રા આલેખો.
4. દલિત સાહિત્યના લક્ષણોને આધારે દલપત ચૌહાણની 'બપોર' નવલકથાનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
અથવા
4. નોંધ લખો : (બંને) 14
(1) 'બપોર' નવલકથાનો પરિવેશ
(2) 'બપોર' નવલકથાના સ્ત્રી પાત્રો

5. નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

- (1) 'વાઈકોમ સત્યાગ્રહ'માં નીચેના પૈકી કોની મહત્ત્વની ભૂમિકા હતી ?
 (a) જ્યોતિબા ફૂલે (b) પેરિયાર ઈ.વી.રામાસ્વામી
 (c) બાબાસાહેબ આંબેડકર (d) સાવિત્રીબાઈ ફૂલે
- (2) 'કાલારામ મંદિર પ્રવેશ' આંદોલનમાં મહત્ત્વની ભૂમિકા કોની હતી ?
 (a) ગાંધીજી (b) જ્યોતિબા ફૂલે
 (c) શાહુજી મહારાજ (d) બાબાસાહેબ આંબેડકર
- (3) 'અસ્પૃશ્યતા' એ હિંદુ ધર્મનું કલંક છે. – વિધાન કોનું છે ?
 (a) જ્યોતિબા ફૂલે (b) ગાંધીજી
 (c) બાબાસાહેબ આંબેડકર (d) વિનોબા ભાવે
- (4) 'વડફળિયું' કૃતિનું સાહિત્યસ્વરૂપ જણાવો.
 (a) નાટક (b) નવલકથા
 (c) આત્મકથા (d) ટૂંકીવાર્તા
- (5) 'બહિષ્કૃત ફૂલો' કાવ્યસંગ્રહના લેખકનું નામ જણાવો.
 (a) નિરવ પટેલ (b) દલપત ચૌહાણ
 (c) નીલેશ કાથડ (d) સાહિલ પરમાર
- (6) 'બદલાતી ક્ષિતિજ' નવલકથાના લેખકનું નામ જણાવો.
 (a) જોસેફ મેકવાન (b) દલપત ચૌહાણ
 (c) જયંત ગાડીત (d) મોહન પરમાર
- (7) 'બપોર' નવલકથાનું પાત્ર સવો કયો વ્યવસાય કરે છે ?
 (a) સુથારીકામ (b) મોચીકામ
 (c) ખેતીકામ (d) ઢોલી
- (8) જેઠા બેચર કઈ કૃતિનું પાત્ર છે ?
 (a) એંકુ (b) બપોર
 (c) આંગણિયાત (d) મલક
- (9) 'બપોર' નવલકથાની પ્રથમ આવૃત્તિ કઈ સાલમાં પ્રકાશિત થઈ છે ?
 (a) ઈ.સ. 1999 (b) ઈ.સ. 2021
 (c) ઈ.સ. 2022 (d) ઈ.સ. 2023
- (10) 'એંકુ' આત્મકથાના લેખકની માતાનું નામ જણાવો.
 (a) સરલા (b) સવિતા
 (c) ચાંદની (d) મુકુંદી
- (11) 'એંકુ' આત્મકથાના લેખક ઓમપ્રકાશ વાલ્મિકીના પી.ટી. શિક્ષકનું નામ જણાવો.
 (a) સરલા (b) સુખબીરસિંહ
 (c) ફૂલસિંહ (d) મોહનદાસ નૈમિશરાય
- (12) 'એંકુ' આત્મકથાનો ગુજરાતી અનુવાદ કોણે કર્યો છે ?
 (a) ભી.ન. વણકર (b) આર.એચ. વણકર
 (c) અરુણા જાડેજા (d) સુમન શાહ